

Lichen planus

Hvad er det for en sygdom?

Sygdommen har ikke noget dansk navn. Lichen planus er en kronisk inflammatorisk hud- og slimhindelidelse af ukendt årsag, muligvis autoimmun (kroppens angreb på egne celler). Der kan ses kløende udslet på huden, måske hvide områder med tør cigaretpapirlignende hud. I munden ses ofte røde og hvide forandringer, ledsaget af svie og brænden. På kønslæberne er generne oftest svie, kløe og brænden samt smerter ved samleje. Slimhinden kan være meget sart og højrød, evt. let blødende men også hård og hvid pga. nedsat pigment. Der kan ses forandringer i skeden med en del farvet udflåd. Det kan blive snævert og evt. skrumpe lidt. Det er sjældent at se forandringer alle de nævnte steder hos den samme person. Der findes ikke en behandling, som altid er effektiv men ved behandling, kan generne aftage og holdes nede. For at mildne de umiddelbare gener kan man anvende en fedtcreme. Xylocaingel 2 % kan lindre smerter. Lichen planus er ikke smitsom. Findes hos op til 10 % af førstegrads slægtinge.

Hvorfor får jeg sygdommen?

Grunden er ukendt.

Diagnosen

Diagnosen stilles ved en vævsprøve (biopsi) fra det forandrede område efter anlæggelse af lokalbedøvelse. Såret holdes rent med vand. Ved blødning komprimeres (trykke på såret) med et stykke toiletpapir. Nogle gange er det nødvendigt at sy såret med selvopløsende tråd.

Efter ca. 4-6 uger har vi svar på vævsprøven og ved derefter, om der er tale om en hudsygdom.

Hvis du får blødning, smerter eller feber i løbet af de første dage, skal du kontakte Klinikken, din egen læge eller lægevagten.

Lokalisation af sygdommen

Findes på både ydre kønsdele og i skeden samt på hud og slimhinder mange andre steder på kroppen.

Hyppigste symptomer

Kløe og svie.

Indledende behandling af ydre kønsorganer

1.-4. uge Smør med Dermovat salve morgen og aften før sengetid

5.-8. uge Smør med Dermovat salve hver aften

9.-12. uge Smør med Dermovat salve 2 gange om ugen (f.eks. mandag og torsdag)

Hvis der er forandringer i skeden, bliver du også behandlet med Colifoam eller tilsvarende. Det er fremstillet til brug i endetarmen, men er velegnet til skeden, og der findes ikke et specifikt produkt hertil. Det løber dog lidt ud.

1.-2. uge Colifoam indføres i skeden hver aften til sengetid

3.-4. uge Colifoam 2 gange om ugen

Vedligeholdelsesbehandling

Smør med Dermovat 1-2 gangen om ugen, evt. kun ved behov hvis det er det, vi har aftalt, afhænger af sværhedsgrad.

Kontrol

Efter 3-4 mdr. Herefter 1 gang årligt ved læge. Dog hyppigere ved symptomer, sår, som ikke heler eller nyopståede fortykkelser.

Hvad kan jeg selv gøre?

Brug blødgørende creme morgen og aften, f.eks. fedtcreme. Evt. Ovestin creme 2 gange om ugen, hvis vi har aftalt det.

Det er vigtigt, du undgår udtørring af hud og slimhinde. Anvend f.eks. mandelolie i stedet for sæbe og gerne på en tot var/vatrundel, som du tørrer dig med, før du går i bad.

Du anbefales at sove uden trusser om natten. Undgå anvendelse af parfumeret vaskemiddel og skyllemiddel. Mindst mulig anvendelse af bind og trusseindlæg.

Undgå sæbe omkring kønslæberne og skedeindgangen.

Du får størst glæde af din behandling, hvis du følger anbefalingerne.

Prognose

Der er sammenhæng mellem lichen planus og hudkræft. Sandsynligheden for at udvikle kræft ved lichen planus er mindre end 5 %. Det er derfor vigtigt, du passer dine kontroller.